

ŠIME TOME PERIČIĆ (1936. – 2019.)

In memoriam Šime Tome Peričić

Pred kraj 2019. godine napustio nas je jedan od najzaslužnijih istraživača prošlosti Zadra i Dalmacije, arhivist i povjesničar dr. sc. Šime Tome Peričić. Rodio se u Suškošanu gdje je završio osnovnu školu, a gimnaziju je pohađao u Zadru. Na Filozofskom fakultetu u Zadru 1961. godine diplomirao je povijest. Neko je vrijeme radio kao službenik i prosvjetni radnik, a od 1. listopada 1964. bio je arhivist u Državnom arhivu u Zadru. Od travnja 1965. bio je član Upravnog odbora Arhiva, a od sredine 1971. do kraja siječnja 1977. bio je voditelj Odjela vanjske arhivske službe.

Na Filozofskom fakultetu u Zadru 1975. godine obranio je doktorsku disertaciju pod naslovom *Dalmacija uoči pada Mletačke Republike*. Bio je član Društva arhivskih radnika Hrvatske, Povijesnog društva Hrvatske, suradnik Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije, stalni vanjski suradnik Instituta za hrvatsku povijest u Zagrebu od njegova osnutka 1971. godine, član uredničkog odbora Pomorskog zbornika u Rijeci, urednik Radova Zavoda HAZU u Zadru i član uredničkog odbora edicije o prošlosti Zadra od prve knjige *Zadar u starom vijeku*. U trećoj knjizi *Zadar pod mletačkom upravom 1409 – 1797*, tiskanoj 1987., bio je jedan od četvorice autora, kao i u četvrtoj, tiskanoj 2011. U njima je objavio svoja istraživanja povijesti Zadra koja je većinom provodio u Državnom arhivu u Zadru. U Arhivu je radio do 30. travnja 1981. kada je prešao u Zavod za povijesne znanosti JAZU u Zadru, u zvanju višega znanstvenog suradnika. Znanstveni savjetnik postaje 1984. Iste je godine imenovan upraviteljem Zavoda, što ostaje do 1991. Odlaskom u drugu ustanovu barba Šime, kako smo ga zvali mi mlađi, nije prekinuo veze s Arhivom ni s bivšim kolegama i kolegicama. Nastavio je svoja istraživanja i objavio preko 250 radova utemeljenih na arhivskim spisima.

Među njima najvažnija su upravo ona vezana za izvore o političkoj, gospodarskoj, kulturnoj i društvenoj povijesti njegova grada i okolice, ali i čitave Dalmacije od 16. do 20. stoljeća. Rezultati tih istraživanja nove su spoznaje o stanju i razvoju dalmatinskoga gospodarstva, obrta, manufakture, industrije, poljoprivrede, ribarstva, šumarstva, rudarstva, pomorstva i trgovine. Najvažnija djela: *Dalmacija uoči pada Mletačke Republike*, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1980.; *Zadar pod mletačkom upravom*, *Prošlost Zadra*, 3. Zadar: Narodni list; Filozofski fakultet, 1987.; *Gospodarske prilike Dalmacije od 1797. do 1848. godine*, Split: Književni krug, 1991.; *Pregled gospodarstva Arbanasa u prošlosti*, Zadar: Mjesna zajednica Arbanasi, Zadar, 1993.; *Pomorska trgovina Dalmacije u XIX. stoljeću*, Zadar: Ogranak Matice hrvatske, 1995.; *Gospodarska povijest Dalmacije od 18. do 20. stoljeća*, Zadar: Matica hrvatska, 1998.; *90 godina „Zoranića”*, Zadar: Hrvatsko pjevačko glazbeno društvo „Zoranić”, Zadar, 1998.; *Razvitak gospodarstva Zadra i okolice u prošlosti*, Zagreb – Zadar: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru, 1999.; *Povijest Dalmacije od 1797. do 1860.* Zadar: Matica Hrvatska Zadar, 2006.; *Prinosi povijesti gospodarstva Šibenika i njegova područja do 1940. godine*, Šibenik: Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić”, 2016. Sudjelovao je na preko četrdeset znanstvenih i stručnih skupova i održao brojna predavanja u okvirima aktivnosti Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, Matice hrvatske, Društva arhivskih radnika, Povijesnog društva Hrvatske, Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva itd. Barba Šime Tome bio je omiljen među kolegama i suradnicima, a osobito su ga voljeli i poštovali mlađi arhivisti, knjižničari i istraživači, korisnici arhivskog gradiva, jer je za svakoga imao lijepu riječ i podršku. Njegova dobronamjerna kritika uvijek je bila konstruktivna i poticajna, a njegove duhovite primjedbe, anegdote iz spisa i sjećanja na neke zaboravljene događaje i danas se pamte i usmeno prenose. Nakon umirovljenja, kada više nije mogao sam dolaziti u Arhiv, nije prestao istraživati ni objavljivati, pa smo mu slali materijale za rad (najčešće po pokojnom arhivistu Frani Ivkoviću kojemu je Sukošan bio na putu do Škabrnje). Taj istaknuti zadarski i hrvatski povjesničar, dobitnik Nagrade grada Zadra za životno djelo 2003. godine, najviše će nedostajati upravo svome gradu i nama koji smo godinama surađivali s njim i oslanjali se na njegovo veliko znanje i nezamjenjivo iskustvo.

Mirisa Katić, Milenka Rogić